N^ER 143

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srzodę dnia 30 Listopada v. s. 1821 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Winnica na Podolu dnia 6 listopada v. s. 1821 roku. Wczoray o godzinie 3, minucie 16, miasto nasze doznało znacznego trzęsienia ziemi, które z początku słabo się czuć dało, ale zaraz mocne po nim nastąpiło uderzenie, które razem około 3 minut pierwszych trwać mogło. Nay więcey czuć się dało w murach, gdzie było jednostayne, tak, że w izbach wszystko się trząść i szkła stojące dźwięk wydawać zaczęły. Ludzie siedzący, więcey tego trzęsienia, niż stojący, doznali, wapno ze sklepienia z prochem lecieć poczynało. Przestraszeni niektórzy obywatele w domach, osobliwie murowanych, w okolicach Winnicy, na podworza wyszli, bojąc się ruiny domow. Po uczynioney atoli rewizyi murów i sklepień, nic się nie okazało, i naymnieyszych rys nowych nie było, stare rysy może nieco więcey widzieć się dały, co pokazuje, że uderzenie było razem wszystkich części jednostayne. Byli tacy, co słyszeli huk podziemny, a przed samém trzęsieniem szum i huk na powietrzu. Trzęsienie to było w kierunku od południowego zachodu ku północno-wschodniey części. Dzień był dość pogodny. Termometr okazywał 6 stopni ciepła atmosfery, wiatr lekki południowo-zachodni, barometr pokazywał statecznie na pogodę, jakoż i dziś piękny dzień, i jesień, oprócz małych przymrózków, jest sucha, zdrowa, i piękna. Już to drugi raz w tym roku czujemy trzęsienie ziemi w tych mieyscach. (*Art. nadesł.*)

Około miasta powiatowego Olgopolu, w gubernii podolskiey, dnia 5 listopada o godzinie pięćdziesiąt i pięć minut na trzecią, dało się czuć tak mocne trzęsienie ziemi, że mieszkańcy przerażeni, musieli opuszczać domy osobliwie murowane, dla uniknienia przypadku, jaki rozwaliny starych murow sprawić mogą; i to trwało przez minut trzy. Trzęsienie to poprzedzone było hukiem i szumem jakby od wielu szybko idących powozow sprawionym. (*Art. nadesł.*)

PRUSSY.

(z *Gaz. Zusch.*) *Berlin, dnia 13 listopada.* Pogłoski, które się od niedawnego czasu znowu rozeszły, że obrady względem nayprzyzwoitszey dla monarchii pruskiey ustawy konstytucyyney, znowu się rozpoczną, nie były zupełnie bez zasady. Wymieniają jako członków do nowey, ustanowioney tu na ten koniec, kommissyi: ministra spraw wewnętrznych *Schuckmanna*, taynego radcę *Ancillona*, taynego radcę *Kamptz*, i kilku innych radców taynych. Minister domu królewskiego, Xiążę *von Sayn Wittgenstein*, stosownie do rozkazu królewskiego, prezydować będzie w tey kommissyi, a sam Królewic Jmć następca ma się znaydować na obradach tey kommissyi.

(z *Gaz. Warsz.*) *Berlin dnia 22 listopada.* Przybył tu z *Lisbony* Hrabia *Flemming*, nadzwyczayny poseł i pełnomocny minister pruski przy dworze portugalsko-brezyliyskim.

Dnia 3 b. m. zabroniono tu we wszystkich xięgarniach przedawać dzieła Pana *Görres*, pod napisem: *Europa i Rewolucya*, a exemplarze jego natychmiast na powrót odesłać kazano, a to z powodu (jak wydane w tey mierze postanowienie wyraża), iż pismo to obeymuje teorye i myśli, które zmierzają do zachwiania Monarchii i urządzeń istniejących w krajach niemieckich.

AUSTRYA.

(z *Gaz. ryz. Zusck.*) *Od brzegow Dunaju d. 16 listop.* Wiadomości prywatne z *Wiednia* zawierają treść ostatniey gabinetu petersburskiego noty, przesłaney w kształcie okolnika dyplomatycznego do wielkich mocarstw europeyskich. W nocie tey, między innemi ma bydź zwrócona i na to uwaga, iż nie może bydź taynem przenikliwości gabinetów, jak pomyślną byłaby dla N. Cesarza Wszech Rossyy obecna chwila do woyny przeciw turkom; przytem miałby N. Pan na swojey stronie głośno objawioną za grekami opinią wszystkich krajów chrześcijańskich, a mianowicie narodu rossyyskiego; ale że troskliwość N. Pana o utrzymanie powszechnego pokoju w Europie zawsze wszelkie względy przewyższa; przewyższyłaby więc i teraz, przypuściwszy, że mocarstwa europeyskie przedsięwezmą predki środek nakłonienia Porty do dania odpowiedniey rękoymi, którąby uczyniła niepotrzebnemi środki, jakichby w przeciwnym razie wymagały po N. Panie honor Jego korony i troskliwość o religią. Bliższych dowodów o rzeczywistości treści tey noty, dotąd nam nie dostaje.

(z *Gaz. Lwow.*) *Wiedeń dnia 19 listopada.* Wiadomości odebrane wprost z Batawii donoszą, iż tam przybyła na d. 15 czerwca Ces. Austr. fregata Karolina, w podróży do Chin. Cała osada była zdrowa, i odbyła podróż aż do tego mieysca bardzo szczęśliwie.

Towarzystwo północno-ameryka̮ńskie umiejętności w Filadelfii, na mieysce członka zagranicznego uwolnione przez śmierć wice-prezydenta *Sonnenfelsa*, powołało radcę i kawalera orderu Leopolda Józefa Barona Hormayera. Podobnież przybrało jego towarzystwo Szlązkie na swego honorowego członka oświecenia krajowego, historyi i nauki starożytności we Wrocławiu. Jego Cesarska Mość dozwolił jemu nayłaskawiey, przyjąć obadwa te zaszczyty.

Dyrekcya uprzywilejowanego austryackiego banku narodowego, uchwaliła, dla ułatwienia pożyczki na obligacye stanu, zaprowadzić odmianę w dotychczasowem postępowaniu, iż od d. 26 listopada b. r. począwszy, można codziennie żądać zaliczenia na krajowe obligacye stanu, i że w tym samym dniu wydzie odpowiedź na podaną prośbę.

(z *Gaz. Warsz.*) *Wiedeń dnia 20 listopada.* W okolicach *Pusterthal* w Tyrolu zdarzył się okropny wypadek. Przeszło 1000 sążni wysoka i spadzista góra, na którey były małe jeziora, zawaliła się na dolinę; zgruchotała dom mieszkalny, konie i bydło. Gdy spadała, jeziora wylały i powietrze smrodliwemi wyziewami napełniły.

Słychać (pisze gazeta berlińska), iż Monarcha nasz i N. Cesarz Jmć Rossyyski zjadą do *Warszawy*, gdzie wspólnie z pełnomocnikami innych znakomitych Mocarstw, naradzać się będą o interessach między Rossyą i Turcyą i utrzymaniu pokoju.

Od chwili powrótu Xiążęcia *Metternichu z Hanoweru*, spodziewamy się utrzymania pokoju w Europie. Sądzą powszechnie, iż Porta przyymie wszystkie podane jey warunki.

Wszystkim cudzoziemcom, którzy dotąd trudnili się dawaniem nauk w dziedzicznych krajach

austryackich, kazano wyjechać i dano im paszporta, aby wrócili do domu. Wielu niemców i szwaycarów, którzy tu dawali nauki w szkołach publicznych lub domach prywatnych, wyjechało w skutku tego urządzenia. Nadal w stolicy tuteyszey, i w prowincyach zakazano sprowadzać cudzoziemców do uczenia i wychowania młodzieży. Słychać, iż odtąd jezuitom i redemtorystom powierzone będzie kształcenie młodych umysłów.

Nowe prawo wybierania ludzi do woyska przez ciągnienie losu, rozciągające się do wszystkich mieszkańców Austryi, miało wziąć skutek we wrześniu roku bieżącego; lecz opór ze strony szlachty, która dotąd była wolną od służby woyskowey, a poźniey do niey obowiązaną zostanie, sprawił trudności. Nowe to prawo ma bydź w roku przyszłym ogłoszone.

Postanowienie kancellaryi nadworney zabrania zaciągu ludzi do woyska zagranicznego pod karą więzienia na lat 5, 10 a nawet 20. Ktoby doniósł o osobie trudniącey się takowym zaciągiem, dostanie 100 złotych ryńskich nagrody.

Semlin dnia 8 listopada. Podług listów z *Belgradu* pod d. 6 b. m. nowy tameczny Basza oświadczył, iż 150,000 woyska tureckiego stoi pod *Ruszczukiem* w Bulgaryi i przeydzie *Dunay,* dla odparcia zbroyną ręką wszelkiego wdawania się obcego. Jest to zapewne zwyczayna chełpliwość turecka, którą skutek hańbą okryć może.

Tryest dnia 12 listopada. Po przybyciu tu kilku okrętów kupieckich (pisze *gazeta pruska stanu*), rozeszła się pogłoska, iż grecy w dniach 16, 17 i 18 października odnieśli w okolicach przylądka *Matapan* znakomite zwycięztwo na morzu, i 20 okrętów tureckich zabrali lub zniszczyli, a resztę rozpędzili.

Niemcy.

(*z Gaz. Warsz.*) *Auszpurg dnia 15 listopada.* Po ogłoszeniu rozkazu W. Sułtana względem uzbrojenia wszystkich muzułmanów, panuje naywiększy nierząd w *Stambule* i prowincyach tureckich. Morderstwo i tracenia trwają ciągle; nikt nie jest pewnym życia.

Urojony spisek był powodem do stracenia wielu ludzi w *Stambule.* Wbito niemało greków na pal, lub ucięto im głowę; kilku oraz turków uduszono.

Znaczna liczba Pargiotów, uzbroiwszy się na wyspach jońskich, popłynęła do Epiru, gdzie wysiadłszy, przyłączyła się do korpusu greckiego.

Urzędowa wiadomość o zdobyciu twierdzy *Tripolizza* przez greków, sprawiła wrażenie w *Wiedniu.*

Od brzegów Menu dnia 20 listopada. Jeśli szczęście tak sprzyjać będzie grekom (pisze gazeta hamburska) jak dotąd, dzisieysze ich działanie bez obcey pomocy posłuży im za środek do pozyskania prawdziwey wolności i niepodległości. Jeśli włościanie szwaycarscy uwolnili się od potężney Austryi, szyprowie hollendersey od wielkiey Hiszpanii, uprawiacze plantacyi północno-amerykańscy od Anglii, będącey panią morza; może się toż samo udać grekom względem Turcyi, przynaymniey w Morei, na wyspach i w Epirze, ile że im sprzyja położenie kraju; a skoro staną się udzielnymi, własny interes zrobi im przyjaciół, tak jak przytoczonym wyżey narodom.

Od brzegów Elby dnia 27 listopada. List kupiecki ze *Stambułu* pod d. 25 października donosi o wybuchnieniu woyny między Persyą i Turcyą, pobiciu turków, i ciągnieniu persów ku *Bagdadowi.*

Inny list ze *Stambułu* pod tąż samą datą, przydaje; iż Persowie zbliżają się do *Bagdadu,* i że d. 25 października Porta posłała blizko 30 gońców do różnych prowincyy azyatyckich z rozkazem pospolitego ruszenia przeciwko Persom. Wiadomość o zniszczeniu okrętów greckich d. 7 października w zatoce *Galaxidi,* udzieliła Porta urzędowie posłom zagranicznym.

Pisma publiczne z Niemiec donoszą z Jeny dnia 3 listopada: „Arcy-Xiążę *Ferdynand* austryacki d'Este, zabawiwszy dni kilka na dworze weymarskim, przybył tu wczoray z Wielkim Xięciem i W. Xięciem następcą. Ich Królewicowskie Moście za nim przybyli do miasta, zwiedzili pole bitwy roku 1806. Zaraz po swojém przybyciu udali się w towarzystwie nestora literatury niemieckiey Göthe do muzeum, gdzie tayny radca i prorektor Fuchs powitał Arcy-Xięcia w imieniu uniwersytetu. Różne gabinety tego muzeum, szczególniey zaś mineralogii, ściągnęły mocno uwagę Xięcia. Wszędzie w muzeum i w bibliotece okazywał Arcy-Xiążę dowody swych obszernych wiadomości i zamiłowania w umiejętnościach i kunsztach. Wieczorem był Arcy-Xiążę u stołu w zamku. Dzisiay rano odjechał Arcy-Xiążę do Czech."

Anglia.

Londyn dnia 20 listopada. Odebrano tu wczoray listy ze *Stambułu* pod d. 11 października. Nie obiecują bardzo utrzymania pokoju, a to ze względu, iż zachodzące oddawna zatargi mogłyby już bydź ułatwione. Osobliwszą jest rzeczą iż w *Stambule, Wiedeń* uważają za miasto, z którego oczekują ostatecznego wypadku, zkąd wnosić wypada, iż Austrya jest pośredniczką.

Maytkowie okrętu Brailsford w podróży z Bombay do Anglii schwytali sukę morską długą 12 stóp, a rozpłatawszy, znaleźli w niey 77 młodych, blizko 1 stopę długich, a ważących od $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$ funta. (*z Gaz. Lwow.*)

Francya.

(*z Gaz. Warsz.*) *Paryż, dnia 20 listopada.* Żadna z gazet tuteyszych nie wspominała o krótkim pobycie Xiążęcia Leuchtenberg (*Eugeniusza Beauharnois*) w tuteyszey stolicy, oprócz Kuryera lugduńskiego, który go jednak nie wymienił. Bawił on za pozwoleniem Króla dni 3 w *Paryżu* dla rozmówienia się z jenerałem *Bertrand* o rozporządzeniu zmarłego *Napoleona,* i nayściśleysze zachował *incognito.* Co się tycze testamentu jego, prócz zapisu 18 milionów franków dla *Montholona,* o którym gazety angielskie wspominały, przeznaczył oraz 44 milionów dla syna swego, 32 miliony dla *Bertranda* i Xięcia *Eugeniusza* i 3 miliony dla kamerdynera swego *Marchand.* Xiążęciu *Eugeniuszowi* polecił, aby nigdy nie przedawał *Malmaison,* gdzie z matką jego *Józefiną* wesołe życie przepędzał.

Czytamy w *gazecie paryzkiey* następujący artykuł: „Pisma publiczne tuteysze od kilku dni skąpszemi są tak co do pogłosek o woynie, jako też co do wiadomości o utrzymaniu pokoju. Zapowiadają kongres na przyszłą wiosnę; lecz kiedy krew się leie, ileż się jey do tego czasu wyleje! Oświadczyliśmy życzenie, aby koniec wypadków na Wschodzie zaspokoił ludzkość i politykę. Lecz niepewność ta nie kończy się; czyliż zwłoka póty trwać będzie, aż mordy na wschodzie ustaną; tak, jak morowe powietrze w *Barcellonie*, któremu już ofiar braknie? Rozciągnienie kordonu woyskowego zapobiegło rozpostarciu się zarazy przy Pireneach. Czyliżby nie można rozciągnąć podobnegoż kordonu między grobami muzułmanów i rodzinami chrześcian braci naszych?"

Jedna z liberalnych gazet tuteyszych pisze: „Oddawna rozeszła się pogłoska, iż między Austryą i Anglią odbywają się pewne układy względem półwyspu pireneyskiego. Mówią teraz, iż układ ten został zatwierdzony, i wczoray wymieniony."

Onegday liczna deputacya izby parów złożyła Królowi adres podziękowania za mowę mianą z tronu. Monarcha odpowiedział: *Rozrzewniony mocno uczuciami, które izba parów mi wynurzyła, postrzegam z radością zgodność w uchwaleniu adressu w tey mierze. Jest to szczęśliwą wróżbą zgodności zdań, jaką w mowie moiey przy zagajeniu obrad izb tak bardzo zaleciłem, i która wskazana przezemnie z taką otuchą, publiczną pomyślność zapewnić potrafi.*

Przybył tu Hrabia *Liewen*, poseł Rossyski przy dworze angielskim i wkrótce uda się do *Londynu.* Przybył tu także z *Madrytu* Pan *Jobat,* były hiszpański minister potęgi morskiey. Ma on tajemne zlecenie i posiada wielkie zaufanie Monarchy swego.

Onegday podczas nabożeństwa, które Missyonarze w kościele ś. *Szczepana du Mont* odprawiali, dał się nagle słyszeć mocny huk i wszystkich ludzi przestraszył. Przy rozpoznaniu okazało się, iż złośliwym sposobem zapalono racę.

Wyspy jonskie.

(*z Gaz. Warsz.*). *Zante dnia* 10 *października.* Gruba zasłona pokrywa ciągle politykę Baszy egipskiego. Zabronił wyprowadzać żywności nietylko do portów greckich, lecz nawet do *Stambulu*. Po niespodziewaném połączeniu eskadry jego z flotą turecką, zdawało się, iż odmieni swóy system. Jest rzeczą godną uwagi, iż mimo często wydarzaney sposobności, nie słyszano jeszcze o naymnieyszych krokach nieprzyjacielskich okrętów egipskich przeciwko wyspom greckim. Sprawiedliwie zaostrzona jest ciekawość względem prawdziwych zamiarów wspomnionego Baszy, który przenikliwy posiada rozum i biegłość w polityce. Nie zabrania dotąd okrętom greckim zawijać do *Alexandryi*.

Turcya.

(*z Gaz. Warsz.*) *Stambuł, dnia* 25 *października.* Porta znacznie zatrwożyła się niepomyślnemi wiadomościami, które od woyska swego odebrała. Od kilku miesięcy wiedziała już o tém, iż persowie w znaczney liczbie zbierają się na granicach Armenii; potrafiła jednak utaić te wiadomości, aby powstańcom greckim nie dodała odwagi. Lecz dnia 19 października odebrał Dywan niewątpliwą wiadomość, że następca tronu, syn Szacha Perskiego, na czele stotysięcznego woyska wkroczył do Armenii pod *Kars*, i nie zatrzymując się wszedł do *Erzerum*, miasta stołecznego tey prowincyi. Wiadomość ta wielkie uczyniła w Dywanie wrażenie, bo persowie bez przeszkody mogą teraz w Natolii całey gościć, gdy większa część dobrego woyska azyatyckiego jest z tey strony Bosforu i ciągnie ku *Dunajowi*. Syn Szacha perskiego jest jawnym nieprzyjacielem turków; mieszkańcy Armenii wyznający religiią grecką, nigdzie mu się nie opierają, i nigdy państwo tureckie nie było w krytycznieyszém położeniu.

Od granic tureckich, dnia 1 *listopada.* Basza Egiptu, człowiek przezorny, nie chce się poróżnić ani z Turcyą, ani z grekami, i jeśli przez politykę musiał przyłączyć część eskadry swojey do floty tureckiey, tymczasem przez ajentów swoich przedał grekom w Idryi, Spezzyi i południowey Morei, proch, ołów i inne potrzeby wojenne.

Podług wiadomości okrętowych, dnia 14 listopada w *Wenecyi* otrzymanych, flota turecka, zawinęła do portu *Suda* (na północney stronie wyspy Kandyi), gdzie zdaje się chcieć przezimować. (*Dostrz. austr.*)

Multany i Wołoszczyzna.

(*z Gaz. Lwow.*) *Od granic Multan, dnia* 21 *listopada.* Listy z Konstantynopola odebrane potwierdzają wieści, że flota grecka zupełnie pobita przez połączoną flotę turecką. Te same listy zawierają ważną wiadomość, że Persya wydała woynę Turcyi, rozpoczęła kroki nieprzyjacielskie i zajęła już Bagdad. Wypadki te sprawiły w Konstantynopolu wielkie pogrążenie, i woyska azyatyckie, przeznaczone na wzmocnienie woyska wysłanego przeciwko powstańcom, zostały śpiesznie odwołane, aby dalszym postępom persów położyć tamę.

W Multanach dawnieyszy stan rzeczy nie podległ odmianie. Oddział 38 janczarów (orta) żądający 10 ludzi z 71 orty, uspokoił się tym czasowie i spokoyność została w Jassach przywrócona. Kaymakan Wogoridi otrzymał rozkaz zdać rachunek ze 150 tysięcy piastrów, które wpłynęły do kassy, i wykazać czyli kray jest w stanie opłacać takową summę miesięcznie.

Dnia 25. Swawola janczarów w Multanach, a szczególniey w Jassach, coraz się bardziey wzmaga. Przed kilką dniami napadli na mieszkanie pełniącego obowiązki król. pruskiego wice-konsula Wilhelma Herta i zrabowali.

Codziennie przybywają tureckie woyska do Multan, natomiast zaś wyruszył jeden Aga w 600 ludzi samowładnie z Multan.

W Jassach zaszła sprzeczka pomiędzy oddziałem Kniczuk Ahmet Agi i puszkarzami o pewną pospolitkę pociągnęła za sobą krwawe wypadki. Na placu legło 3 ludzi a 12 raniono.

Podług wiadomości z okolic dunayskich mają ciągnąć turcy we 20 tysięcy do Ibraiłowa, a 40 tysięcy do Syllistryi. Czapan Oglu ma bydź dowódzcą tego woyska.

Trzęsienie ziemi, które tutay uważano w dniu 17 b. m. o godzinie 2 i 50 minuty z południa, trwało kilka sekund, lecz w Jassach daleko było mocnieysze. O godzinie 3½ z południa uczuć się dały trzy silne wstrząśnienia po sobie następujące; wiele domów i kościołów porysowało się a wiele kominow i piwnic zapadło.

Reis Effendy ma bydź przez Sułtana złożony: Powod do tego nie jest jeszcze wiadomy.

Portugalija.

Na posiedzeniu dnia 21 oznaymił P. Moura, iż były biskup z Blois, X. Gregoire, przesyła stanom dzieło swoje o *swobodach kościoła gallikańskiego*, jako daninę swojego hołdu. Na temże samem posiedzeniu odczytano prośbę, podpisaną przez wielu uczniów, przedstawiających, aby nauki języka łacińskiego i greckiego, przy wydziale umiejętności lekarskiey, jako niepotrzebne zostały zniesione! Prośba ta, chociaż dla wielu członków zdawała się bydź śmieszną, odesłaną jednak została dla rozpoznania do kommissyi. Dnia 18 października odprawiono w kościele XX. dominikanów w Lizbonie, za wyraźnem pozwoleniem Króla, uroczyste nabożeństwo załobne, za zmarłych na rusztowaniu sprawców i uczestników spisku, uknowanego w roku 1817 przeciwko Królowi. Otworzono także składkę na wzniesienie dla nich pomnika. Gazety francuzkie zawierają wyjątki z listu prywatnego, pisanego z Fernambuku dnia 24 września, podług którego tamże, jak i w wielu miastach Brazylii, utworzyły się dwa stronnictwa, jedno chce utrzymać teraźnieyszy stan rzeczy z rządem w Lizbonie; drugie chce, aby Król, a przynaymniey Xiążę rodziny królewskiey mieszkał nieustannie w Brazylii, mając władzę wykonawczą i stany powszechne. Stronnictwo portugalskie i brazyliyskie toczy z sobą otwartą woynę.

Ameryka.

(*z Korr. Warsz.*) Gazeta wychodząca w Caracas ogłosiła dnia 22go sierpnia odezwę pierwszego kongressu narodowego rzeczypospolitey kolumbiyskiey do wszystkich ludów, tudzież woyska lądowego i morskiego tey rzeczypospolitey, z której taki kładzie się wyjątek:

„Po jedenastoletnich konwulsyach i nieszczęściach, reprezentanci wasi byliby rozpaczali o możności dopełnienia swoich obowiązków, gdyby nie dufali w skłonność ludu godnego wolności, a zwłaszcza w pomoc tey Opatrzności, którey jest przyjemno czynić ludzi szczęśliwymi. Rozważyli oni prawo fundamentalne, które ma stanowić przeznaczenie tego kraju; i po głębokiey rozprawie, reprezentanci tego, co niegdyś zwano kapitaństwem-jeneralnem Wenezueli i Wicekrólestwem Nowey-Grenady, wyrzekli jedność dwóch ludów, w jedno ciało narodowe połączonych, ażeby jednę rzeczpospolitę tworzyły. Nie omieszkają reprezentanci wasi ofiarować wam owocu tak szczęśliwego ich posiedzenia. Będzie rząd w ręku tych, których w oznaczonym czasie wybierać zawsze będziecie. Przyzwoity podział kraju co do szafunku sprawiedliwości, bezpieczeństwa osobistego o oszczędności w wydatkach przez waszych reprezentantów uchwalonych, święte dopełnienie zaciągnionych obowiązków, wolność druku, takie są, mówiąc w krótkości, ustawy nieoddzielne od naszey nowo-narodzoney rzeczypospolitey, którey ustalenie jest powie-

rzone kongressowi. I o tobie ludu Kolumbii, który jęczysz jeszcze pod obcym rządem, nie zapomni ten kongress. Nabierz odwagi, i czekay na towarzyszów swoich, ktorzy idą, już jako zwycięzcy, ażeby cię do rzeczypospolitey wcielili. Przykładay się z twojey strony do przyśpieszenia dnia pamiętnego, w którym wszystkie dzieci Kolumbii połączone jednymże duchem pod reprezentacyynym rządem, przywiązane niezłomnie do zasad republikanskich, które wykrzyknęliśmy, będą jedynie niewolnikami prawa, ażeby były wolnémi."

Odezwę tę, wydaną dnia 6go czerwca, podpisali: Ferdinando Penalves prezes, i dway deputowani kongressu, będący sekretarzami jego, Miguel Santa-Maria, i Francisco Selto.

Żółta goraczka jeszcze nie ustała w zarażonych nią okolicach kraju Zjednoczonych Stanów.

WYSPY INDYY WSCHODNICH.

Bryg, który z Batawii zawinął do Helwetsluis przywiozł wiadomość, że woyska niderlandzkie uderzyły na dniu 20 czerwca na szańce nieprzyjacielskie i baterye wzniesione nad rzeką Palembang, uczyniło to znowu powtórnie w dniu 24 i opanowały te szańce po mocnym ze strony nieprzyjaciela oporze. Sułtan odstąpił rządów na rzecz brata swojego, i wzięty w niewolę zaprowadzony został do Batawii.

MIASTO WOLNE KRAKOW.

Dnia 25 listopada. Sławny *Lipiński* zabawiwszy trzy dni w stolicy naszey wyjechał do *Lwowa.*

Seym rzeczypospolitey krakowskiey rozpoczyna się dnia 3 grudnia.

Wolnó Drukować F. N. Golański Czł. Kom. Cenz. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

Uwiadomienie.

Dziennik wileński, który nakładem Towarzystwa Typograficznego, z końcem roku teraźnieyszego wychodzić przestaje, na rok 1822gi, przez tęż redakcyą i w tymże układzie, wydawany, ogłaszać będzie rzeczy naynowsze, a pożytkiem oznaczone, z historyi, statystyki, podróży, literatury, osobliwie kraju własnego, tudzież nauk, sztuk, rzemiosł, rolnictwa i wieyskiego przemysłu. Numer każdy zakończy się zbiorem spółczesney historyi nauk, czyli, wiadomościami literackiemi, obeymującemi doniesienia: o czynnościach uniwersytetów, akademiy, towarzystw uczonych i zakładów naukowych; o życiu i dziełach ludzi, którzy się dla nauk zasłużyli i przez nie sławnymi stali; o nowych wynalazkach, odkryciach, udoskonaleniach w umiejętnościach i sztukach; i o nowych dziełach.

Dnia 15go każdego miesiąca wyydzie numer z ośmiu arkuszy druku; dodadzą się ryciny, ilekroć objaśnienie rzeczy tego wymagać będzie.

Cztéry numera złożą tom jeden: trzy takie tomy stanowią zbiór roczny. Do każdego tomu przydadzą się rejestra rzeczy w nim zawartych, na końcu rejestr alfabetyczny.

Cena prenumeraty taż sama, jak dotąd: z przesyłaniem pocztą na całe państwo rossyyskie rubli srébrnych ośm; bez przesyłania pocztą rubli srébrnych sześć.

Prenumerata przyymuje się tylko na rok cały; półrocznie i kwartałowie nie przyymuje się. Prenumerować można: 1) w Wilnie w Expedycyi gazetney Głównego Pocztamtu Litewskiego i w Redakcyi gazety Kuryera Litewskiego; 2) w innych gubernijach, na wszystkich Pocztamtach, Kantorach i Expedycyach pocztowych.

Wszelkie listy zapisują się do Redakcyi Dziennika Wileńskiego, na ulicy Swięto-jańskiey, w domu uniwersyteckim, pod Nrem 435, naprzeciw xięgarni uniwersytetu.

A. Marcinowski Redaktor.

Dozwala się drukować 17 nowembra 1821.

Aug. Becu Cenz. Kom. Czł.

Uwiadomienie.

3 Sąd Główny Obwodu Białostockiego mając sobie nadesłany rozdział depozytow po byłey Pruskiey Regencyi pozostałych, przez Kommissyą Naywyższym Imperatorskim rozkazem mianowaną uskuteczniony, i będąc upewnionym od prezydującego w tey kommissyi JW. Białostockiego Obwodu gubernatora, że wszyscy właściciele mass depozytalnych na tuteyszy obwod oddzielonych będą wedle natury onych zaspokojeni, jedni przez gotowe pieniądze a drudzy przez krajowe obligacye, byleby tylko okazali świadectwa do posiadania któreykolwiek summy upoważniające, przed się wziął dla zbliżenia ostatecznego rozwiązania w tak zadawnionym interessię takowe świadectwa sam w mieyscu swojego urzędowania stronom odzywającym się, poczynając od 1 marca 1822 roku wydawać i w tym celu przez ninieysze pismo wzywa wszystkich interesujących i do pomienionych mass depozytalnych jakiekolwiek prawo mieć mogących, aby sami lub przez umocowanych plenipotentow jawili się w tym sądzie z dokumentami urzędowemi do zyskania rzeczonego świadectwa koniecznie potrzebnemi z takowym zastrzeżeniem, iż wrazie wydarzyć się mogącego o jakąkolwiek summę między stawającemi stronami prawnego rozstrzygnienia wymagającego sporu wskazaną im będzie droga rozprawy, a po zapadłym w przyzwoitey instancyi ostatecznym wyroku legitymacya uskuteczniona i świadectwa wydane zostaną, zawiadamia się przytym iż do prowadzenia tego rodzaju interessow użyci być mogą za plenipotentow adwokaci Sądu Głównego 2go Departamentu Obwodu Białostockiego; jako to: Ludwik Sawicki, Wincenty Broniewicz, Mateusz Giewartowski, Ferdynand Szczygielski. Roku 1821 miesiąca nowembra 18 dnia.

Assesor Bartochowski.

Sekretarz Smiażyński.

	Czas obserwacyi		Wysokość Barom.				Wys. Ther. Reau.		Wiatry.	Odmiana w powiet.
Obserwacye meterologiczne.	dnia 28	średnia	28 cal.	0,41	lin.		+ 1,78	stopni	Polud. Zachod.	Pochmurno
	dnia 29	średnia	28 —	0,57	—		+ 1,5	— —	Południowy	Pochmurno
	dnia 30	godz. 6	27 —	1,11	—		= 0,	— —	Południowy	Pochmurno

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 145.

Wilno dnia 30 Listopada 1821 roku v. s.

Doniesienie teatralne.

Z powodu przypadłych nadspodziewanie 2ch koncertów, o których benefisantce nie było wiadomo, reprezentacya ogłoszona afiszami na czwartek pod tytułem *Wyprawa do ziemi ś.* odłożona zostaje do następującego Piątku to jest: dnia 2 decembra 1821, a że JPani Kamińska jescze za słaba do śpiewu, w mieysce zatem opery *Echo w lesie* powtórzona będzie komedya w 1 akcie pod nazwiskiem *Utracjuszek.*

Uwiadomienie.

1. Expedycya Gazetna Głównego Pocztamtu Litewskiego, w ogłoszeniu prenumeraty pism peryodycznych na rok 1822gi, cenę *Pszczołki Krakowskiey*, naznaczyła rocznie rubli srebrnych dzięsięć; teraz zaś, odebrawszy uwiadomienie o podwyższeniu ceny na to pismo w Krakowie, z przyczyny dodania do niego, drugiego pisma pod tytułem *Krakus*, znalazła się w konieczności podwyższenia ceny i w Wilnie, rocznie do rubli srebrnych dwunastu. O czém spieszy uwiadomić chcących na to pismo prenumerować. Ci zaś, którzy już na nie pieniądze przysłali podług pierwszego ogłoszenia, zechcą, albo dodać dwa ruble; albo rozrządzić przysłanemi pieniędzmi, lub na powrót uzyskać.

Pozew.

Wedle Ukazu Jego IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodzonym Wincentemu i Anieli z Popławskich Nowickim adw. sub. Wileń., Xiędzu Piusowi Saplicy Przeorowi i całemu zgromadzeniu XX. dominikanów Wileńskich Świętego Ducha, Karolinie Wysockiey i Anieli Jastrzębskiey sługom i donataryuszóm ś. p. Józefa Gzowskiego Podczasz. Wołkow., oraz dalszym wszystkim do massy zeszłego Józefa Gzowskiego Podczasz. pretensorom, Ignacemu Emanuelowi Kamer-Junkrowi Jego Imperatorskiey Mości, Michałowi i Romanowi braciom Lachnickim, sukcessorom zeszłego Antoniego Dyzmasa Lachnickiego b. Marszałka Wileń., i Mikołajowi Pomarnackiemu Sędz. Ziem. Wileń. exekutorom testamentu zeszłego Podczaszego Gzowskiego, Gasprowi Romanowiczowi b. Asses. Sądu Głów. 2go Departamentu, utrzymującemu majątek ruchomy zeszłego Podczasz. Gzowskiego, Tekli z Minkiewiczów Kozłowskiey Chor. b. woysk pol. sukcessorce zeszłego Wincentego Minkiewicza b. Burmistrza M. Wilna, sukcessorom zeszłego Artingensa, Ambrożewiczowi, Felixowi Abramowiczowi furmanowi, Maciejowi, i Ludwice z Klimaszewskich Buynickim, Józefowi Bierniackiemu, Benedyktowi Czugalińskiemu, Czechowiczowi Szamb., Felicyannie z Zabow Czechowiczowey Prezyd. Ziem. Osz., Wincentemu Chrapickiemu, Ludwikowi Chodźce, sukcessorom Ignacego Dziekońskiego Szamb., Michałowi Duchowieckiemu, Janowi i Dorocie z Terpiłowskich Drozdowskim, Stefanowi i Annie z Niemiorowskich Eyśmontom obywat. Antokolskim, Teofili 1mo voto Brzostowskiey Wojewodzineyʒdo Fersonowey, Józefowi Falko koles. Regestr., Fiałkowskiemu Chorom. Józefowi Golejewskiemu sukcessowi zeszłego Golejewskiego Prezyd. w assystencyi opiekunów sukcessorom zeszłego Kazimierza Golejewskiego Skarb., Janowi Golejewskiemu Sędz., Hieronimowi z Konopnic Grabowskiemu, Benedyktowi Gzowskiemu, Bogumile Grabowskiey, sukcessorom Wincentego Gzowskiego Podkom. Kopyskiego, Fredyrykowi Gierytzowi, Ignacemu Gieczewiczowi Sędzicowi, Franciszkowi Grudzińskiemu, Ignacemu Gieczewiczowi Rotm., Dominikowi Hetmanowi Por., X. Leonowi Jaksiewiczowi Plebanowi Hoskiemu, Tomaszowi Imbrze Krayczycowi Lidzkiemu, Jachimowiczowi, Jedlińskiemu Kapit., Wawrzyńowi Joczowi Rotm. Trock., Antoniemu Jankowskiemu, Franciszkowi Kończy pisarzowi Wileń., Karolowi i Ignacemu Koziełłom Podstol. Wileńskim, Korozie dwór. Jego Król. Mości, Kobyłowiczowi, Wincentemu Kołbowi Adwokatowi, Andrzejowi Kościałkowskiemu, Xiędzu Józefowi Klikowiczowi, Antoniemu Szymakowi, Michałowi Krupskiemu, Maryannie matce, Alexandrowi majorowi synowi Kubiłowiczom, Kopacewiczowi, Bazylemu Kotelnikowi, Elżbiecie Korbutowiczównie, Antoniemu Kościałkowskiemu, Krewliczowi b. Adw. Sądu Głów., Teressie Karolinie z Francessonów Lizandrowey, Konstantemu i Zuzannie z Jodkowskich rodzicom, Jerzemu synowi Lewandowskim, Mikołajowi Łopacinskiemu pisarzowi Trybunał., Ludwikowi Łokuciejewskiemu obyw. Antokolskiemu, Hieronimowi Mitarnawskiemu Deputatowi wywodowemu Mińskiemu, Janowi Mieszkowskiemu, Andrzejowi Mokrzeckiemu Por. woysk polskich, Janowi Milerowi, Mickiewiczowi Samuelowi, Gotlibowi Mejorowi, Wincentemu Michałowskiemu, Zofii Montuswowey, Maryannie Michałowskiey, Helenie Nowickiey, Michałowi Niezabitowskiemu Kaszt. Nowogródz. Ignacemu Woyniłowiczowi Porucznikowi, Michałowi Nestorowiczowi Rot., Janowi Milerowi Rochowi, Koniecowi kompaniście, Narbutowi Szamb. Bogumile Butlerowey mieczney Wiłk., Franciszkowi i Annie z Chojeckich Nowodworskim Starostom, Gratelskim debitorom, Michałowi Bułharowskiemu Rotm. Wileń., i Michałowi Pancewiczowi Chorą. W. L. t. paręcznikom, Józefowi Nowickiemu, Alexemu Iwanowiczowi, Niemonowowi Por., Tadeuszowi Naramowskiemu, Janowi Ostrowskiemu, Janowi i Katarzynie Ostrowskim cukiernikom; Marcybelli z Poźniaków Ogińskiey, Józefowi Orlickiemu, Antoniemu Odyńcowi, Eliaszowi Odyńcowi, Józefowi Pilichowskiemu Star. Taboryskiemu, Antoniemu Poźniakowi Chor. Oszmiań., XX. Pijaróm Lidzkim, Józefowi Pokroszyńskiemu Sędzicowi Rzeczyckiemu, Antoniemu Platerowi Szamb. b. dworu pol. Star. Kurklewskiemu, Teofili z Nowickich Popławskiey debitorce, Mikołajowi Szymkayłowi poręcznikowi, Pożarskiey Rotm. Piszczałowskim, Onufremu i Teofili Popławskim, Xięciu Nikodemowi Puzynie Infułatowi Gieranońskiemu, Ignacemu Podhayskiemu, Tylachelowi, Stefana synowi, Tylachelowi, Karolowi Przeciszewskiemu, Prawskiey i Helenie Nowickiey, Teofili Pawłowskiey in post Grotkowskiey, Maciejowi Paszkowskiemu szewcowi, Hilaremu, Marcinowi, Janowi Rewkowskim, Wilhelmowi Refeldowi Radnemu M. Wilna, Dyonizemu Rymiańskiemu miecz. Antoniemu Reutowi Regentowi, Franciszkowi Romanowskiemu Neoficie, Konstancyi Rewkowskiey, Janowi i Urzuli Rewkowskim, Xięciu Karolowi Radziwiłłowi, Pelagii Raczkowskiey, Ratyńskiey, Ra-

dziwanowskiey, Józefowi Sztyentynowi Pułkownikowi woysk pol., Józefowi Karolowi Siewińskiemu Chor. Huss., sukcessorom zeszłego Jerzego Sołohuba Star. Eyszyskiego, Franciszkowi Staniszewskiemu Kap. woysk pol., Janowi Sałmonowiczowi Podk. Brasław., Stefanowi Sienucie, Sokolnikowi Komor. Wileń., Tadeuszowi Sawickiemu Sędz. Gron. Wileń., Marcinowi Swiackiemu Sędz. Orszań., Kazimierzowi Salmonowiczowi Ass. 1go Departamentu, Janowi i Katarzynie z Czartowiczów Snarskim, Alexandrowi Saciułowowi Kom. Prowiant., Joachimowi, Wicentemu, Ludwikowi i Janowi braciom Sylwestrowiczom, Wincentemu Szymkowiczowi Łowczemu Latyczew., Franciszkowi Staniszewskiemu, Michałowi Szczepowiczowi, Szmygielskiemu Rotm. Brasław., Janowi i Krystynie Sawickim, Stelningowi szewcowi, Reginie Szteynerowey, Adamowi Abramowiczowi stolarzowi, Michałowi Suwalińskiemu obywatelowi Antokol., Łukaszowi Trzeciakowi b. Adw. sub. Wileń., Tadeuszowi Tyzenhauzowi Chor. Wileń., Józefowi Talkowi, Trzcińskiemu, Tadeuszowi Urszańskiemu, Dominikowi Woroncowi, Karolowi Wendorfowi, Szamb. sukcessorom Karola Woysiata Rotm. Lidz., Tadeuszowi Wołodzkowi Star. Uryskiemu, Rochowi Wizmerowi kup. Wileń. Józefowi Woytkiewiczowi Szamb. Wołczackiemu debitorowi, Olszewskiemu porę̨cznikowi, Tadeuszowi Wirżańskiemu, Sebestyanowi i Felicyannie Winczóm, Xdzu Pawłowi Ważyńskiemu, Jakubowey Wagnerowey, sukcessorom Józefa Zgierskiego półkow. w. austr., Bałtromiejowi Zdanowiczowi sekret. uniwer. wileń. Zołkiewskiey, Michelskiey, sukcessorom zeszłego Ludwika Zylińskiego czesnika troc., Zułkiewskiey komedyantce, Wawrzynowi i Felicyannie Zienkowiczóm, Józefowi Zułkowskiemu, Ignacemu Zebrowskiemu, Filipowi i Agacie Zajatiewóm, Janowi Ziomerowi Konwisarzowi debitorowi, Janowi Wagnerowi kawentowi, Zabłockiemu; tudzież starozakonnym Moyżeszowi Abramowiczowi, Hirszy Aziskowiczowi, Aronowi Abramowiczowi krawcowi, Mowszy Arszelnikowi, Jankielowi Aronowiczowi kusznierzowi, Abrahamowi szewcowi, Faywiszowi Beniaminowiczowi obyw. smorg., Boruchowi Beniaminowiczowi inspektorowi szkolnemu snipiskiemu, Wulfowi Berkowiczowi i Abrahamowi Zelikowiczowi, Josielowi Eliaszewiczowi kupcowi wileń. Eliaszowi poborcy kahalnemu i faktorowi wojewodzińskiemu, Elyaszowi Chaimowiczowi szmuklerzowi wlewkodawcy, Zelmanowi Ickowiczowi debitorowi, Leybie Chaimowiczowi kupcowi Malackiemu, Josielowi Chaimowiczowi rzeźnikowi, Leybie Eliahimowiczowi kusznierzowi, Dworce szwagierce Josiela, Chaimowi Dawidowiczowi, Moyżeszowi Dawidowiczowi, Teywiszowi swiecznikowi, Moyżeszowi faktorowi, Aronowi Giecelowiczowi sukiennikowi, Herukowi, Markowi Izraelowiczowi furmanowi, Wulfowi Judelowiczowi furmanowi, Jankielowi Hirszowiczowi piekarzowi snipiskiemu, Solonowi Hirszowiczowi rzeźnikowi debitorowi a Ur. Wirżańskiemu porę̨cznikowi, Leybie Hirszowiczowi krawcowi szkłowskiemu, Szlomie Hirszowiczowi rzeźnikowi, Josielowi Hirszowiczowi, Dawidowi Hirszewiczowi felczerowi, Hirszowey matce, Mejerowi Izraelowiczowi synowi obywatel. snipisk. Perli Ickowey faktorce, Hamuleckiemu debitorowi, Danielowi Josielowiczowi mosiężnikowi i Faywiszowi Izraelowiczowi arendarzóm olkiennickim, Owsiejowi Jakubowiczowi furmanowi, Sorce Judelowey i Chayce, Leybie Izraelowiczowi, Owsiejowi Jakubowiczowi, Eliaszowi Chaimowiczowi wlewkodawcy, Zelmanowi Ickowiczowi rzeznikowi debitorowi, Izaakowi Jeremiaszowi, Izaakowi i Eliaszewiczowi Izaakóm, Hercykowi Josielewiczowi, Josielowi Kalmanowiczowi, Kuszelowi Jankielewiczowi, Leybie i Elie Kopytowiczom, Percykowi Kopyłowiczowi, Taubie Leybowey, Ley i Calkowi Leybowiczowi, Abrahamowi Leybowiczowi kusznierzowi, Faywiszowi Leybowiczowi sukiennikowi, Szlomie Leybowiczowi obyw. lidzk. Mowszy Leybowiczowi rzeznikowi, Magnusowi debitorowi i jego porę̨cznikowi Bernardowi Michelsonowi, Hesselowi Moyżeszowiczowi, Hirszy Mowszewiczowi i Szryfie Leybowiczom, Freydzie Moyżeszowey, Hirszy Mowszowiczowi furmanowi tykocińskiemu, Hirszy Mowszowiczowi Madzieńskiemu, Josielowi Mowszowiczowi obywat. snipisk., Chai Wulfowey Nochimowiczowey, Dawidowi, Noładzowey, Notelowi kusznierzowi, Szsynie Owsiejównie i Jerce faktorkom Ur. Wasilewow Arszeniowów, Mowszy Owsiejowiczowi obyw. antokol. Szlomie Polonusowi medycyny doktorowi, żydom przy kahałku snipis. wileń. Wulfowi Sajowiczowi debitorowi, Zelmanowi Azikowiczowi szkolnikowi borysow. porę̨cznikowi, Zelikowi i Mejerowi Szymelowiczom, Hirszy Wulfowi mitawskiemu doktorowi, Josielowi Wulfowiczowi żylnikowi, Josielowi Wulfowiczowi debitorowi, Leybie Beniaminowiczowi szklarzowi porę̨cznikowi, Moyżeszowi Zelikowiczowi, Ur. Kudrewiczowi horodn. kowień. Moyżeszowi i Freydzie Zelikowiczom rodzicom, Freydzie córce, Abrahamowi Zelikowiczowi stolarzowi, Abrahamowi i Jencie Michelowey Zelikowiczom obyw. antokol. debitorom zeszłego ś. p. Józefa Hilarego Gzowskiego podczaszego wołkowyskiego, oraz dalszym debitorom i sukcessorom wyrażonych debitorów pozew edyktalny przed sąd ziemski ptu trockiego na kadencyą Sto Michalską sądzącą się, z powództwa Ur. Hieronima Gzowskiego b. prezydenta grodz. lidz. funduszu zeszłego podczaszego Gzowskiego przez dekret ziemski trocki dodanego kuratora wynosi się w referencyi do weksłów, obligów i inskrypcyów, powydawanych dokumentów różnego tytułu po ś. p. Józefie Hilarym Gzowskim podczaszym wołkowyskim pozostałych, oraz procederu tak w sądzie Gł. Lit. Wileń. 2go departamentu, jako też w sądzie ziemskim ptu trockiego zaszłego; w rzeczy zaś oto zeszły ś. p. Józef Hilary Gzowski podczaszy wołkowyski stryy żałło posiadający znaczny sumowny i ruchomy majątek, oraz dom w mieście Wilnie, oszczędnością całowieczną zbiór takowy do kilkunastu tysięcy czerwonych złotych powiększył; tak świetna sytuacya podczasz. Gzowskiego znaczny sukcessorom jego obiecywała spadek, lecz okoliczności zdarzyły, że obżałni Nowiccy mąż urządzając interessami a żona domową gospodarką, korzystając ze słabościów 80letniego starca, urządzaniem swojém do ruiny funduszu przyłożyli się, nadto rozliczne tranzakta i nieprawne donacye oraz dokumenta jedne drugim przeciwne powymagali, przez co w taki nieład fundusz zeszłego podczaszego wprowadzili, że zgadnąć nie można jaki po zeszłym Gzowskim swobodny pozostał majątek kiedy więc żałcy takowego funduszu ze stopnia krwi, jako i podstępnie przez obżał. Nowickich wymożoney testamentowey dyspozycyi stał się aktorem, nadto gdy zeszły Antoni Dyzmas Lachnicki b. marsz. i obżał. Pomarnacki ędzia testamentem podczasz. Gzowskiego ustanowieni exekutorowie nie wyjaśnili przed żał. jaki po jego stryju pozostał majątek, gdy do tego kredytorowie i pretensorowie do funduszu zeszłego podczaszego Gzowskiego pozostali, unikając kroków procederowych, nietknąwszy się naymniey pozostałego majątku w celu usatysfakcyonowania wierzycieli zeszłego podczasz. Gzowskiego przez oświadczenie w ziemstwie wileńskiém zapisone całego funduszu na rzecz pretensorow zrzekł się; a koleyno w sądzie Gł. Lit. Wileń. 2go depar. w roku 1812 febr. 26 otrzymał remissę, sąd ziemski trocki na rozdział majątku podczasz. Gzowskiego między jego wierzycieli de-

terminującą; w skutku którey, kiedy sąd ziemski trocki nayprzód dekretem 1819 xbra 1 zapadłym, adcytacyą potrzebnych osób nakazał, żałcy bez dowodów do tego potrzebnych, tylo obżał. Nowickich, Kozłowskę, nieletniego Golejewskiego, Jastrzębskę, Wysockę, Sokolnika, Krupskiego, Lachnickich, Pomarnackiego i XX. dominikanów Wileń. ś Ducha przez poszczególne i edyktalny zapozwy powołał, następnie gdy z rzędu zapozwanych obżałni Jastrzębska, Wysocka, Kozłowska, Sokolnik, Krupski i Lachniccy za przypadnieniem sprawy w roku 1820 febr. 25 kondemnować się dopuścili, sąd ziemski trocki między stawającemi stronami komportacyą przeznaczywszy niestawających powtórnie adcytować nakazał których znowu żałcy powołując ułączył i obżał. Romanowicza, utrzymującego ruchomość zeszłego Gzowskiego. Lecz gdy po raz trzeci złożyła się sprawa: obżał. Jastrzębska, Wysocka, Kozłowska, Sokolnik, Krupski i Lachniccy ultimarnie wzdać siebie dopuściliście się, a z obżał. Romanowiczem pierwsza zakroczyła kondemnata, niestanność obżał. jak wiele przyłożyła się do przewłoki w rozbiorze sprawy, tak do wyjaśnienia istoty rzeczy zrodziła trudności, jednak gdy z dowodów obustronnie przywiesionych wykazaném zostało, że ruchomość i papiery po większey części w mieyskiey wileńskiey policyi zlokowanemi znaydują się, sąd ziemski trocki wyrokiem swoim w roku 1820 9bra 22 ogłoszonym delegował z koła swojego Ur. Józefa Wrotnowskiego b. sędz. ziem. trock. tak do spełnienia inwentacyi pozostałości, jako też sprzedania przez publiczną licytacyą ruchomego majątku, a żałgo postanawiając kuratorem massy funduszu zeszłego Gzowskiego, stosownie do dowodów jakie z instancyi wykryć się miały, wszystkich kredytorow, pretensorow i debitorow massy na kadencyą Trzykrólską 1821 roku kosztem massy edyktalnym pozwem powołać, i od daty dekretu we dwa tygodnie wszystkich interessowanych przez Kuryera Lit. o zapadłym wyroku uwiadomić obowiązał, spełniając nakaz dekretu żał. pod dniem 30 9bra 1820 awizacyą w Kuryerze Lit. umieścił. Lecz przez delegowanego urzędnika niezainformowany o czasie zjazdu na inwentacyą i licytacyą obecnym temu aktowi bydź nie mógł i niewie co w tym przedmiocie spełnioném zostało: nareszcie poinformowanym z ubocza został, że dokumenta zeszłego Gzowskiego w kancel. ziem. trockiey sędzia Wrotnowski zlokował, ale zbliżona kadencya Trzykrólska 1821 i tłum papierów bez porządku zwalonych, niedozwolił w tak rychłym czasie spełnić nakazu dekretu co do przeznaczoney adcytacyi, o czem żałcy przez oświadczenie w aktach publicznych ziemskich zapisane zapowiedział, koleyno gdy z mnóstwa papierów w nieładzie zostających żałcy z wielkim kosztem poinformował się o interessowanych do massy osobach, chociaż były sędzia Ziem. Wrotnowski z massy funduszu zeszłego Gzowskiego niedostarczył potrzebnych pieniędzy, na spełnienie tego i wyniesienie zapozwów i czy licytacyą spełnił żałujący niewie; uważając jednak, że oczekiwanie tego przewłókę znaczną zrodziłby mogło, powołuje wszystkich obżałowanych, przed Sąd Ziem. Trocki zakładając prośby: 1 o nakazanie na wypadłe kondemnaty opłaty i lokacyi: 2 Postanowić zkomunikować się z b. Sędzią Ziem. Trac. Wrotnowskim czy powierzoną onemu przez dekret 1820 9bra 22 czynność spełnił, wiele z uskutecznioney licytacyi zebrał pieniędzy, co do zlicytowania pozostaje, czy wielka ruchomość po zeszłym Gzowskim pozostała wręczoną jemu była, i żeby tak pieniądze zebrane jako też ruchomość pozostałą do Sądu Ziem. Trockiego odesłał; 3 o ukaranie obżałowanych Nowickich za niedostateczne spełnienie komportacyi: 4 o nakazanie powtórney komportacyi na wszystkich powołujących się osobach do celu wyjaśnienia funduszu zeszłego Podczasz. Gzowskiego; 5 oddzielenia funduszów do zeszł. Podczasz. Gzowskiego nieprzynależnych a w ogólną massę włączonych; 6 o kassatę dokumentów nieprawnie przez obżał. pouzyskiwanych; 7 nakazania wypłaty summ za wexlami, kartami, obligami przez obżał. zeszł. Gzowskiemu zawinionych, a po zmassowaniu ogólnego funduszu ony między istotnych Gzowskiego wierzycieli rozdzielenia; 8 w razie kondemnowania się z rzędu debitorów massy, zlikwidowania na onych należności i kredytorem massy za ich należność przeznaczenia; 9 w razie potrzeby przeznaczyć wypadające z natury rzeczy akta; 10 zapisania na niejawiących się kredytorach wieczney ammissyi; oraz zaskutecznienia dalszych reguł Remissą przypisanych i tego wszystkiego sądzenia, co poprzedniemi żałobami jest objętém i co w samey sprawie proszoném będzie, iako też o powrót wydatków prawnych salva żałoby melioratione.

Roku 1821 mca 9bra 22 dnia Woźny świadczę, iż tego edyktalnego pozwu kopią wyż wyrażonym JOO. JWW. WW. JPanom w sprawie W. Hieronima Gzowskiego b. Prezydenta Grodzkiego Lidzkiego do drzwi sądowych Ziem. Grodz. powiatu Wileńskiego przybiłem i do gazety Kur. Lit. podałem i o rozprawie przed Sądem Ziem. ptu Trockiego oznaymiłem i opowiedziałem. Woźny Sądu Ziem. ptu Wileń. Antoni Siewruk.

Roku 1821 mca 9bra 22 dnia przed aktami Grodzkiemi ptu Wileńskiego stawając obecnie Woźny wyżey wyrażony relacyą powyższą pozewną zeznał, przyjąłem i że jest w aktach świadczę. Józef Towiański Grodzki Wileński Regent (L. S.)

Roku 1821 9bra 28 dnia takowy pozew do Redakcyi Kur. Lit. dozwala się przyjąć, świadczę. Antoni Pomarnacki Sędzia Grodzki Wileński.

Sąd Exdywizorski.

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski skutkiem dekretu remissyynego Sądu Gł. Litewsko Wileńskiego Depart. 2go w majętności Kossakowszczyznie w pcie Rosieńskim położoney, do aktorstwa porucznika woysk pol. Mikuckiego należney, ciągle od dnia 20 presentium zaymuje się rozbiorem sprawy konkursowey, aby tem rychleyszą satysfakcyą przynieść WW. kredytorom W. Mikuckiego i massę od kosztow w utrzymywaniu Sądownictwa uwolnić, w całey sprawie ku oczewistemu rozsądzeniu w dniu 10 xbra roku idącego 1821 ma postanowić wziąć w namowę, aby zatem W kredytorowie i pretensorowie przed terminem wzięcia do namowy swe pretensye do massy majątku uległey konkursowi sami przez się lub plenipotentow pod utratą swych należności jawili Sąd exdywizorski ostrzega i wzywa. Datt 1821 mca 9bra 26 dnia w Kossakowszczyznie. Prezydent Exdywizorski Giedgowd. Wileński Ziemski Sędzia Aloizy Jasieński. Exdywizor Strawiński. Regent Exdywizor Józef Paszkiewicz.

Wezwanie kredytorow.

1 Dworzańska Ptu Upitskiego Opieka, mając się stosownie do praw Lit. i ukazów Naywyższych fundusz po zeszłym ś. p. Tadeuszu Hrabi Platerze assesorze Sądu Głównego Lit. Wileń 2go Departamentu pozostały, a na nieletnie potomstwo jego przypadający, przez urzędową inwentacyą zebrać, i ony w urządzeniu opiekunóm podać nieomieszkała, ponieważ zaś przy spełnieniu takowey inwentacyi dowiedzionym zostało, iż są iakoby długi przez zeszłego Hrabi Platera w różnych w znaczney illości zaciągnięte. a do wyż wzmienionego funduszu odnoszące się, do wypłacenia których przedsięwzięcie rychłe skutecznych środków nieodbicie było-

by potrzebném, gdyż inaczey ani fundusz nieletnich Platerów, z pod ciężarów ony obarczających nietylko w całości ale nawet i w części wydobytym niebyłby, ani też kredytorowie za swe należnoscie przyzwoitą satysfakcyą osiągnąć mogliby, wszakże bez powzięcia wiadomości jaka jest istotna massa ciężarów do niéraz rzeczonego funduszu regulujących się, gdy w powyższym objekcie nic przedsięwziętém bydź niemoże z tego względu Dworzańska Ptu Upits. opieka, postanowiła przez awizacyą w Kuryerze Lit. umieszczoną wezwać wszystkich kredytorów zeszłego Tadeusza Hrabi Platera, aby ci tak obligi jako też i innego tytułu dowody długi przez zeszłego Hrabi Platera zaciągnięte wykazujące, w przeciągu dwóch miesięcy to jest januaryi i februaryi 1822 roku w ninieyszey opiece zajawić nieubliżyli, jakoż niniejszą i wzywa. Datt 1821 roku miesiąca 9bra 19 dnia.

Józef Wołk Sędzia Ziem. U.

Ogłoszenie.

1 Departament 2gi Litewsko Wileńskiego Głównego Sądu rezolucyą dnia 22 nowembra idącego 1821 roku uczynioną na skutek ukazów Rządzącego Senatu 1811 junii 5 i 1821 januaryi 10 dnia postanowił w ciągu spraw appelacyinych, w których adwokaci dla wygotowania replik potrzebują czasu, lub w zdarzeniu innych odkładów, rozbierać sprawy w regestrze remissyinym zapisane, dla wiadomości więc stron interesowanych o powyższym postanowieniu zamieszcza w gazecie Kuryera Litewskiego Szymon Zawisza Prezydent i kawaler.

Sekretarz Dobrzański.

Uwiadomienie.

2. *W Policyi Miasta Guberskiego Wilna znayduje się pięć koni i dwa pojazdy z uprzężą, jeden od złodziejów odebrane, a inne za miastem w lesie Zakreckim znaydzione, niewiadomo do kogo należne; właściciele takowych koni z dowodami o przynależeniu im onych mają się jawić do teyże Policyi, gdzie za przedjawieniem dowodów konie będą powrócone niezwłócznie. W Wilnie 22 nowembra 1821 roku.* *Inspektor dzieł śledztwiennych F. Królikowski.*

14 klassy J. Staszkowski.

Ogłoszenie.

3. *Nauczyciel języków francuzkiego i niemieckiego, examinowany w tuteyszym uniwersytecie, ma zaszczyt oświadczyć swą chęć dawania lekcyy prywatney tym, którzyby się chcieli w pomienionych językach doskonalić. W redakcyi Kuryera Litewskiego można się dowiedzieć o jego nazwisku i mieszkaniu.*

2 W skutek roporządzenia rządowey zwierzchności, czyni się ogłoszenie, że na dostawkę dla woysk w powiecie trockim rozpołożonych i mieyscowych w mieście Trokach potrzeb, drew, swiec i słomy, na rok cały następny 1822 odbywać się będzie w powiatowym mieście Trokach licytacya, w dniach 13, 14 i 15 miesiąca grudnia teraźnieyszego 1821 roku; życzący więc kontrahenci przyjąć na siebie obowiązek ułatwiania takowey dostawki przez podrad, zechcą na pomienione termina przybydź do Trok z odpowiedniemi kaucyami. „Dnia 16 listopada. Marszołek Trockiego Powiatu

Bolesław Römer.

Sekretarz Adam Kucewicz.

List Gończy.

3 *Michał Jodeła Kucharz, wzrostu miernego, twarzy ściągłey, nosa garbatego dużego, oczu szarych, włosów i wąsów czarnych. Ubior na nim, reytfrak i maytki sukna ciemno - szaraczkowego z guzikami światłemi wklęsłemi: czapeczka szaraczkowa z galonikiem srebrnym; wieku lat dwudziestu kilku z majętności Skrobiszca, W. Alexandra Kościałkowskiego Starosty Bukańskiego w pcie Wilkomierskim parafii kwetkowskiey leżących roku 1821 julii 10 dnia, popełniwszy nie małą kradzież, uciekł. Ktoby takowego zbiega wyszukał, dał o nim wiedzieć; oprócz poniesionych expensów, odbierze nagrody rubli sr. piendziesiąt N. 50.*

Wezwanie.

3. Po zaszłey śmierci w roku teraźnieyszym 1821 Architekta Guberskiego Wileńskiego Józefa Poussier; żona jego W. Anna z Dabrych Poussier, znaydzione wskładzie męża swojego, xiązki różne, niektóre papiery, i różne drobne artykuły, pod tytułem W. Franciszka Laurensona syna, spisawszy, wspólnie ze swoim opiekunem przy rejestrze zakonnotowanym, mnie niżey podpisanemu jako opiekunowi WW. JPP. Anieli i Adelaidy Dremondówien, w depozyt oddała; mając więc potrzebę zkommunikowania się w tey mierze, gdy nie mogę powziąć informacyi o mieysçu teraźnieyszego mieszkania W. Franciszka Laurensona syna, wzywam przez ninieysze pismo, aby tenże W. Laurenson, sam osobiście z dowodami ku temu posługującemi, od daty teraźnieyszey w przeciągu dwóch miesięcy, a naydaley cztérech, raczył do miasta Guberskiego Wilna przybyć, lub plenipotenta z dowodami rzecz całą wykazującemi, z mocą dostateczną, do tegoż mieysca zesłać, a to gdyby do reszty, wyrażone artykuły nie uległy zepsuciu, i aby, to się zaskutecznić mogło, co z kolei wypada. Dat w Wilnie 1821 roku miesiąca 9bra 15 dnia. Jean Bideaux negociant.

Wyjeżdża za granicę.

2 *Do tureckiego kraju Obywatel Powiatu Wilkomierskiego z miasteczka Poniedela starozakonny Szymcho Abramowicz z żoną Rywą i wnuczkiem Abramem Abramowiczem dla interesów familiynych na rok jeden.*

W Redakcyi Kuryera Litewskiego przyymuje się prenumerata na pisma następujące:

Kuryer Litewski, *na rok z pocztą rub. sr.* 14, *bez poczty rub. sr.* 9. *Na półroku z pocztą rub. sr.* 7, *bez poczty rub.* 4 *kop.* 50; *kwartałowie bez poczty rub* 2 *kop.* 25.

Dziennik Wileński, *na rok cały z pocztą rub. sr.* 8, *bez poczty rub. sr.* 6.

Dzieje Dobroczynności, *na rok cały z pocztą i bez poczty rub. sr.* 6.

Wiadomości Brukowe, *na rok cały z pocztą rub. sr.* 4, *bez poczty rub. sr.* 2 *kop.* 50.

Tygodnik Wileński, *na rok cały rub sr.* 7 *bez poczty rub.* 5